

Verksamhetsplan 2022-2023

LÄNSNYKTERHETSFÖRBUNDET
STOCKHOLM

Verksamhetsplan 2022–2023

Syfte och uppgift

Stockholm länsnykterhetsförbunds syfte och uppgift är enligt stadgarna:

”§1 Ändamål

Stockholms länsnykterhetsförbund är ett samarbetsorgan inom nykterhetsrörelsen i Stockholms län och verksamt på alkohol- och narkotikaområdet. Anslutna medlemsorganisationer bygger sin verksamhet på en tanke om att medlemmarna ska avhålla sig från alkohol och andra droger. Syftet med detta är att stärka en restriktiv och solidarisk alkoholpolitik, verka för nykterhet samt ett narkotikafritt samhälle.

§2 Uppgift

Stockholms länsnykterhetsförbunds uppgift är:

att främja en samordning av alkohol- och narkotikapolitiska aktiviteter mellan medlemsorganisationerna, att informera medlemsorganisationer om aktuella alkohol- och narkotikapolitiska frågor samt stimulera till ökade aktiviteter, att skapa mötesplatser och nätverk för medlemsorganisationerna, samt att samarbeta med landsting, kommuner och andra regionala organ.”

Inledning

Äntligen ser coronapandemin ut att ha släppt sitt grepp över Sverige och föreningslivet kan återigen börja bedriva verksamhet utan restriktioner. Det vi sett under pandemin är att många personer drabbats av missbruk, beroende och psykisk ohälsa på grund av att inarbetade skyddande rutiner har brutits till exempel vid hemarbete, stängda mötesplatser, färre helgaktiviteter m.m.

En positiv konsekvens av pandemin är att när restaurangerna tvingades stänga tidigt minskade antalet samtal till SOS med 30 procent nattetid och antalet misshandelsfall mellan okända minskade med 25 procent. Det är alltså ännu en gång svart på vitt att alkoholförsäljning på restauranger och mängden våld på stan hänger ihop.

Våra medlemsorganisationers verksamhet syftar till att förebygga alkohol- och drogproblem, hjälpa de som drabbats av missbruk och/eller beroende samt deras anhöriga, eller bibehålla drogfrihet hos personer som haft missbruk/beroende. Styrkan i att vara medlem i en förening är att man där hittar både mening, gemenskap och stöd i olika skeenden i livet. I nykterhetsrörelsens föreningar ifrågasätts inte heller den helnyktra livsstilen. Att ständigt bli ifrågasatt inom arbetslivet och på fritiden är vardag för den som valt att avstå från alkohol (och andra droger) eftersom alkoholnormen är så stark i vårt samhälle. Det är den starka normen som också gör att missbrukare eller personer med beroende tar återfall. All verksamhet i nykterhetsrörelsen utgör därmed ett stöd för den som inte vill återfalla eftersom verksamheten är normbrytande och därmed en frizon.

Verksamhetsinriktning

Arbete mot beroende

Nykterhetsrörelsen spelar en stor roll som komplement till regionens och kommunernas beroendevård. Vi motiverar personer med missbruk eller beroende att söka hjälp från myndigheter

och vi stöttar och stärker individer under och efter behandlingsinsatser för att de ska åstadkomma en varaktig nykterhet och inte återfalla i missbruk.

Socialtjänsterna i Stockholms län har idag ett begränsat uppsökande arbete, därför spelar nykterhetsrörelsen och andra aktörer en stor roll som lots/guide till socialtjänsten.

Många personer med beroende behöver ett kompletterande stöd efter avgiftning eller parallellt med öppenvårdsbehandling. Öppenvårdsbehandling pågår ofta bara ett par timmar per dygn. Resten av tiden behöver missbrukare ofta hjälp att fylla dagen med meningsfulla aktiviteter och umgänge med nya nyktra och drogfria vänner – vilket nykterhetsrörelsen erbjuder. Likaså erbjuder nykterhetsrörelsen helnyktra aktiviteter även under högtider som jul, nyår och midsommar. Generellt bedrivs också verksamhet på helger vilket är ett stöd för både barn, anhöriga och nynyktra missbrukare.

Medlemsorganisationer som KRIS, Unga KRIS, ARM, Hela Människan och IOGT-NTO:s och Blåbandets föreningar och sociala företag m.fl. är mycket engagerade i detta arbete.

Anhöriga till personer med beroende

Nykterhetsrörelsen arbetar även med anhöriga. Anhöriga till missbrukare blir ofta medlemmar i nykterhetsrörelsen eftersom de är högst medvetna om missbrukets negativa konsekvenser och vill slippa alkohol och andra droger i sitt liv. Anhöriga behöver många gånger stöd och kunskap för att lära sig förstå missbrukets natur med till exempel förnekelse och manipulation. De behöver också ofta lära sig sätta gränser för att själva kunna leva sitt liv med en fungerande psykisk och fysisk hälsa. Anhöriga blir ofta engagerade förebyggare – de vill förhindra att andra får samma erfarenheter som de själva fått. Även barn är anhöriga. Barn till missbrukare löper sex gånger högre risk än andra barn att själva utveckla ett missbruk. Därför kan förebyggande insatser riktade till barn även betraktas som ett arbete med anhöriga.

Medlemsorganisationer som FMN, AMD, IOGT-NTO, Hela Människan och MHF har många engagerade medlemmar med denna erfarenhet.

Förebyggande arbete

Nykterhetsrörelsen arbetar också förebyggande – inte minst bland barn och unga. I våra barn- och ungdomsorganisationer deltar barn och ungdomar med föräldrar som är missbrukare eller beroende av alkohol och/eller andra droger. Läger under skollov och på helger är mycket uppskattade eftersom barn och ungdomar då får en positiv paus från situationen hemma. Många gånger hittar de också en annan person eller en ledare som kan stärka dem och hjälpa dem. Nykterhetsrörelsens förebyggande verksamhet är bred och inte utpekande vilket är viktigt för till exempel barn till missbrukare.

Medlemsorganisationer som UNF, Junis, NSF, De glömda barnen, Unga KRIS, Drogfri Uppväxt, frisksportarna m.fl. träffar många utsatta barn och unga genom skolinformation och inbjudningar till olika föreningsaktiviteter.

Folkhälso- och samhällsperspektiv

Nykterhetsrörelsen i Stockholms län är stark. Nykterhetsrörelsen genomför sammantaget mellan 500 och 1000 ideellt drivna föreningsaktiviteter varje år som kompletterar hälso- och sjukvårdens verksamhet. Varje dag finns i Region Stockholms område flera föreningsdrivna aktiviteter att välja på för den som söker stöd eller vill delta.

Stockholms länsnykterhetsförbund är paraplyorganisationen som samlar nykterhetsrörelsen och som därmed kan visa på nykterhetsrörelsens betydelse ur ett folkhälso- och samhällsperspektiv. Att nykterhetsrörelsen förebygger att barn till missbrukare själva utvecklar missbruk, verkar för att alkoholister bibehåller sin nykterhet, samt att kriminella missbrukare blir nyktra och hederliga bidrar

till en god folkhälsa i befolkningen och minskar belastningen på socialtjänst, sjukvård, kriminalvård, polis, rättsväsende m.m. vilket innebär att resurser frigörs till annat.

Narkotikapolitiskt arbete

Nyktethetsrörelsen driver Narkotikapolitiskt Center. Centret arbetar med analys, debatt och folkbildning. Stockholms länsnyktethetsförbund samarbetar med centret inte minst när det gäller opinionsbildning och mediamedverkan.

Tre större opinionsinsatser

Narkotikapolitisk ljusmanifestation till minne av narkotikans offer

Årligen genomför vi en ljusmanifestation på "Plattan" på eller i anslutning till Allhelgonadagen för att uppmärksamma problemen med narkotika och minnas alla narkotikans offer. Ett syfte med manifestationen är att få andra organisationer och enskilda personer att ta ställning mot narkotika och för en restriktiv narkotikapolitik och ett försvar av FN:s narkotikakonventioner.

Stockholm Pride

Alkoholnormen är väldigt stark i HBTQ-communityt och att bryta mot den kan vara väldigt svårt, trots att individerna redan är i en normbrytande miljö. Öppenheten om det egna eller någon annans missbruk, beroende eller medberoende hamnar då lätt i skymundan. Undersökningar visar att HBTQ-personer i större utsträckning än andra lider av psykisk ohälsa och att gruppen har en högre självmordsfrekvens jämfört med samhället som helhet. Självmord vet vi av forskning har ett samband med totalkonsumtionen av alkohol. Stockholms länsnyktethetsförbund möjliggör för nyktethetsrörelsen att vara på plats på festivalen och vara ett alternativ till alkoholnormen och stärka krafterna inom HBTQ-communityt som ser problemen som alkohol (och andra droger) skapar.

Järvaveckan

Järvaveckan samlar cirka 50 000 besökare och är ett betydelsefullt evenemang för staden, regionen och de politiska partierna. Förorterna i Järva har stora problem med missbruk, kriminalitet, tystnadskultur, m.m. Järvaveckan lyfter fram och stärker de positiva krafterna och försöker på så vis utjämna klyftor som finns i Stockholm. Från nyktethetsrörelsens sida vill vi bidra till att stärka bland andra föräldrar och andra anhöriga i området. Vi driver flera föreningar och även sociala företag i området som vi vet gör skillnad för utsatta människor varje dag. Genom att nyktethetsrörelsen medverkar under Järvaveckan stärker vi personer att fortsätta engagera sig ideellt resten av året för att minska problemen.

Lokalt arbete

Nyktethetsrörelsens styrka är att vi finns lokalt, i olika kommuner och stadsdelar. I Stockholms länsnyktethetsförbund finns fler än 60 föreningar med. Flera föreningar har egna föreningslokaler där man bedriver verksamhet dagligen. Länsnyktethetsförbundets uppgift är att stödja och uppmuntra våra medlemsföreningar. Tack vare en minimal administration kan vi slussa medel till lokala initiativ och insatser, till exempel läger för barn, alternativa alkohol- och drogfria jul- och midsommarfiranden och förebyggande kampanjer. Lokalföreningar är grunden för det ideella engagemanget. Det är i föreningar f.d. missbrukare hjälper andra samtidigt som de hjälper sig själva och det är i ungdomsföreningar man lär sig ta ställning och ta ansvar. Föreningarna är också många gånger en resurs även för kommunerna eftersom de erbjuder både mötesplatser, aktiviteter och tillhörighet. Nyktethetsrörelsens existens med många alkohol- och drogfria zoner kompletterar såväl regionens som kommunernas beroendevård och andra sociala insatser.